

Aan: Agendacommissie MRA (via MRA Platforms Ruimte en Economie)
Datum: Juni 2018
Bijlage:
Onderwerp: Voorstel voor herbestemming van resultaat MRA begroting 2017
Opstellers: David Quarles van Ufford, Steef de Looze, Martin Bekker

Gevraagde afspraken:

- 2.1 In te stemmen met het voorliggende uitgewerkte voorstel voor besteding van het overschot 2017
 - 2.2 In te stemmen met het schriftelijk ter kennis name delen van dit besluit met de Regiegroep MRA
-

Toelichting

In de gehele MRA begroting bedroeg het restant in 2017 € 1.240.000,-. Uiteraard had dit te maken met het aanloopjaar 2017, waarin een aantal vacatures pas na de zomer kon worden ingevuld. In de MRA regiegroep van april 2018 jl is afgesproken om het volledige bedrag her te bestemmen, mits hiervoor een passend voorstel voor wordt gemaakt, dat op instemming van de platforms Ruimte en Economie kan rekenen. De voorwaarden zijn: Activiteiten moeten acties van de MRA Agenda versnellen of moeten ondersteunend zijn aan de MRA programma's, die zijn opgenomen in het MRA Werkplan 2018. De voorgestelde activiteiten moeten dit jaar tot uitgaven leiden.

Onderstaand voorstel voor concrete besteding van het overschot vanuit 2017, is opgesteld door het Platform Economie en het Platform Ruimte, en in de bestuurlijke gremia van beide Platforms vastgesteld.

Platform Economie (in totaal €735.000 euro)

Maakindustrie MRA (actie 2.9) €150.000

Na het wegvallen van de clusterbenadering door de Amsterdam Economic Board zijn partners in het cluster 'maakindustrie' wel doorgegaan met hun samenwerking. De afgelopen jaren is duidelijk geworden, dat de maakindustrie in de MRA voor een grote transitie staat – m.n. als gevolg van de digitalisering en robotisering van de sector. Dit vraagt van de sector nog meer dan voorheen, dat er intensievere dwarsverbanden met andere sectoren en kennisinstellingen ontwikkeld worden. Om dit te faciliteren heeft de cluster het 'Innovatieprogramma Amsterdam Area Industries' opgesteld. Naast bijdragen van het bedrijfsleven en de gemeente Velsen, wordt aan de MRA een bijdrage gevraagd van € 150.000.

Over dit project heeft al eerder besluitvorming (juni 2017) plaatsgevonden, maar de start uitvoering – en daarmee reservering middelen – is niet geëffectueerd.

Intensivering grondstofprogramma (actie 4.1)

€180.000

In het kader van het werkplan Circulaire Economie MRA wordt gewerkt aan het verder bundelen van vijf verschillende grondstofstromen (restproducten als nieuwe grondstof). De gehele keten – van verzameling restproducten van uiteindelijk verwerking in nieuwe producten – wordt georganiseerd (afvalinzamelaars – verwerkers – eindgebruikers). Als onderdeel hiervan worden ook de mogelijkheden van grondstofallianties onderzocht en een tool ontwikkeld tbv koppeling nieuwbouw en sloop.

Businessdevelopment INVEST-NL (nwe invulling actie 2.3)

€405.000

In het voorjaar 2019 gaat INVEST-NL van start. Doelstelling van INVEST-NL is, indien de markt hierin onvoldoende voorziet, bij te dragen aan het financieren en realiseren van maatschappelijke transitieopgaven door ondernemingen en het aanbieden van toegang tot ondernemingsfinanciering. Hiertoe heeft INVEST-NL een startkapitaal van € 2,5 miljard beschikbaar. Omdat de MRA niet over een regionale ontwikkelingsmaatschappij beschikt, is op initiatief van Amsterdam en prov NH een verkennend onderzoek gestart naar de meest adequate wijze om de regio (en zijn bedrijven) optimale toegang te geven tot INVEST-NL. Uit deze verkenning komt duidelijk naar voren dat de regio goed gestructureerde en makkelijke toegankelijke expertise op gebied van 'business development' (het met marktpartijen ontwikkelen van sluitende businesscases voor majeure projecten) ontbeert. De verwachting is dat in Q4 er een voorstel voorligt op welke wijze – en onder welke condities – de optimale toegang tot INVEST-NL georganiseerd moet worden. De concretisering zal uiteindelijk ook nog wel enige maanden vergen.

Echter, vanaf heden tot voorjaar 2019 gaat INVEST-NL al voorbereidend van start. Zo is er ook al een accountmanager MRA aangesteld, die graag op korte termijn met de MRA wil gaan werken aan "INVEST-NL waardige businesscases".

Ook de OntwikkelingsMaatschappij Flevoland (OMFL) is in een proces van herpositionering, waarbij ook op een verdere ontwikkeling van de business-development (maar dan meer gericht op het één op één ondersteunen van ondernemers) wordt ingezet. Ook voor het ontwikkelen van deze vorm van business development is kennisontwikkeling gewenst.

Daarom wordt voorgesteld om zo snel mogelijk te starten met het opbouwen van kennis/expertise mbt business development – zowel ten behoeve van majeure projecten, als voor de meer op bedrijfsondersteuning gerichte acties. Daarmee wordt een driedelig doel gediend:

- Het – aan de hand van concrete cases - opdoen van kennis/expertise business development; nadrukkelijk is het de bedoeling de opgedane kennis te borgen en te delen
- Het nu al ontwikkelen van een goede werkrelatie met INVEST-NL, óók om scherper te krijgen wat hun werkwijze zal zijn, de gehanteerde criteria etc etc.; dit om bij de start INVEST-NL volledig toegerust te zijn om optimale toegang te verkrijgen
- Het de komende maanden al ondersteunen van concrete projecten en ondernemers mbt business development.

De kosten bestaan uit het ontwikkelen van de business case voor het smartcity project Arenagebied (zie bijlage voor uitgebreidere toelichting), een aantal business-development

metropool regioamsterdam

projecten door OMFL (met accent op circulaire economie), de borging en spreiding van de opgedane kennis en bijpassend werkbudget.

Platform Ruimte (in totaal €505.000 euro)

Binnen de begroting van het platform Ruimte is ten aanzien van deze extra impuls bekeken welke acties –gestart in 2017- een (beperkte) extra impuls kunnen gebruiken. De activiteiten die het betreft hebben rechtstreeks betrekking op de uitvoering van (acties uit) de MRA Agenda (t.o.v. de begroting van het platform Ruimte 2018). Alle activiteiten die hieronder zijn gemeld kunnen binnen zeer korte termijn worden gestart en kunnen worden afgerond in 2018.

Programma Bouwen en Wonen (actie 1.1, 1.11)

€130.000

a) Betaalbaarheid Woningmarkt	30.000
b) Monitor woningbouwproductie	30.000
c) Verhuisbewegingen MRA	10.000
d) Onderzoek prijsopdrijving woningmarkt	60.000

Betaalbaarheid woningmarkt: Het in kaart brengen van de betaalbaarheid en toegankelijkheid van de woningmarkt met de volgende onderzoeksvragen: Welke sturingsmogelijkheden zijn er? En hoe informeer je de partners met toegankelijke infographics en filmpjes? Er is inhuur noodzakelijk om deze producten samen te stellen.

Monitor woningbouwproductie: Het gaat hier om een monitor van kwantitatieve en kwalitatieve kenmerken van gerealiseerde woningen (zoals huur/koop, prijssegmenten, woningtype, woonmilieu, aardgasvrij/energieneutraal) en het ontwikkelen van een format om deze jaarlijks te herhalen dan wel tussentijds te actualiseren.

Verhuisbewegingen MRA: Voor het in kaart brengen van de verhuisbewegingen in de MRA is het nodig om verhuisgegevens van het CBS aan te schaffen. Deze worden niet in het WIMRA opgeleverd. Deze gegevens zijn tevens relevant voor de pijlers Economie en Sociaal.

Onderzoek prijsopdrijving woningmarkt: Onderzoeksvragen: Zijn woningen vooral een financieel product geworden in plaats van een woningmarktproduct? In dat geval is er sprake van een ander soort vraag en aanbod met andere spelers en spelregels en vraagt het woningmarktbeleid om andere politiek-bestuurlijke besluiten. Onderzoek uitbesteden aan bv Buck Consultants.

Programma Metropolitane Landschap (acties 3.5 en 3.10)

€110.000

e) MRA Agenda: actie 3.5	
Kwartiermaker Curator Landschap	60.000
f) MRA Agenda: actie 3.10 (Cultuurimpuls MRA):	
Productie historische MRA waardenkaart Cultureel Erfgoed	50.000

Kwartiermaker curator Landschap, Met deze functie wordt in de MRA Agenda beoogd het Metropolitane Landschap op de kaart te zetten voor recreanten en toeristen met een passend cultureel profiel. De aan te stellen curator is daarbij gangmaker en adviseur, ook in relatie met voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen, zodat kan worden bijgedragen aan een goede leef- en omgevingskwaliteit in de MRA. De taken van de curator zijn: Inhoudelijke redactie en regie op het op te stellen regioprofiel en met name ook op de publicatie(s); het leggen en onderhouden van verbindingen in dit kader met overheden en partijen in het veld; het functioneren als vraagbaak en adviseur, gevraagd en ongevraagd, specifiek waar het gaat om voorgenomen ruimtelijke

metropool regioamsterdam

ontwikkelingen in relatie met het landschap en het erfgoed en het inhoudelijk mede vormgeven van een gezamenlijk cultuuraanbod programma, gekoppeld aan regiomarketing en –promotie (gepositioneerd binnen het programma Cultuur & Erfgoed van de MRA).

Productie historische MRA waardekaart cultureel erfgoed: Een van de programmalijnen van de MRA Cultuurimpuls is het deelprogramma erfgoed. Het beschrijven en waarderen van erfgoed in de het landschap draagt bij aan de versterking van de identiteit van de 7 deelregio's, aan de benutting van de monumenten (bebouwd, archeologisch en natuurlijk) en de kaart zal een van de 7 onderlagen vormen voor de viewer van 1.1 (plancapaciteit wonen).

Programma Duurzaamheid (acties 2.5 t/m 2.8, 4.1 en 4.8) €115.000

g) Duurzaamheid, communicatie-impuls	60.000
h) Energietransitie: verkenning kansrijke businessproposities	20.000
i) Energietransitie en aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt), MRA-verkenning beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel	15.000
j) Programmamanagement Waterstof	20.000

Communicatie-impuls duurzaamheid: Het laden van de duurzaamheidspagina's van de MRA website vergt dit jaar uitwerking van formats, lay-out, vormgeving, representatie en afwegingskader. Voor wat betreft de eerste content wordt gedacht aan de productie van een MRA filmpje, de digitale presentatie van best practices (regionale producten en projecten), het scherper inspelen op de actualiteit en een mix van folders, nieuwsbrieven, artikelen en informatiebijeenkomsten, in het bijzonder voor het innovatiecongres en de MRA raads- en statenledenbijeenkomst van 6 juni. Voor deze activiteiten is tijdelijk de inhuur van communicatie expertise noodzakelijk ad 40.000,- en de inzet van communicatietools ad 20.000,-. Na een vliegende start dit jaar kan het content management in 2019 vanuit de programma's duurzaamheid en circulaire economie beheerd worden.

Verkenning businessproposities energietransitie: xxxxxx

Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt energietransitie: xxxxxx

Programmamanagement waterstof: Een aantal regionale partners (Tata Shell, Haven Greenport, Board) verkennen met het Rijk (EZK, I&W, RVO) de mogelijkheden van waterstof economie (waterstof als drager van ons toekomstige energiesysteem. Een regionaal programmamanager is noodzakelijk om de ideeën nader uit te werken. Waarschijnlijk wordt dit thema onderwerp van gesprek in de te actualiseren MRA Agenda. Het Rijk is bereid te investeren evenals het bedrijfsleven, maar er wordt ook een bijdrage van de MRA verwacht.

Overige Acties MRA Agenda (actie 1.4, 1.6, 1.8 en 2.4) €150.000

k) Projectplan herstructurering wijken irt gezondheid (1.4)	40.000
l) Transformatie Greenport, businessmodellen (1.6)	50.000
m) OV Knooppunten Schipholcorridor (1.8)	20.000
n) Datacenters: Onderzoek en monitoring van energie consequenties (2.4)	40.000

Herstructurering wijken: De aanpak van actie 1.4 kent een moeizame start. De complexiteit en het ontbreken van capaciteit is hier debet aan geweest. Een plan van aanpak is in de maak en in juni in concept gereed. Met een financiële impuls kunnen de eerste acties van dit plan versneld worden opgepakt in de tweede helft van 2018.

Transformatie Greenport: Na de inventarisatie door de Greenport bij 250 ondernemers is in beeld welke ruimte nodig is voor de glastuinbouw en welke ruimte naar verwachting vrij komt/is ten

metropool regioamsterdam

behoefte van transformatie ca 350 hectare. De braakliggende terreinen zorgen voor verpaupering in het gebied met consequenties voor kostbare handhaving. Door de beperkingen van Schiphol, de beperkte bereikbaarheid in het gebied, versnipperd eigendom en de relatie tot Plabeka afspraken betreft het hier een complexe transformatie, met name in financieel opzicht. Er zijn kansen voor nieuwe economie, recreatie, circulaire economie en energietransitie in het gebied, die regionaal afgestemd moeten worden. Nader onderzoek naar businessmodellen moet de transformatie kunnen versnellen.

OV Knooppunten Schipholcorridor: met betrekking tot de ontwikkeling van Enter NL (Corridor Amsterdam – Schiphol moet het belang van de relevante knooppunten onderzocht worden. Het gaat hierbij om de doorlichting van 5 tot 6 OV knooppunten binnen het programma OV Knooppunten. De kosten zijn noodzakelijk voor de inhuur van het ondersteunende bureau. Afhankelijk van de inzet en behoeften vanuit gemeenten zelf is het de vraag nog of dit het definitieve aantal zal zijn, dit is echter onze eerste inschatting.

Datacenters: Uit de scenariostudie van onderzoeksbureau Stratix blijkt dat er wereldwijd minder dan 15 concentratieregio's voor datacenters zijn. In Europa gaat het om vier belangrijke regio's, aangeduid met FLAP: Frankfurt, Londen, regio Amsterdam en Parijs. De MRA datacenterregio vormt een belangrijk fundament onder de nog steeds snel groeiende digitale economie in ons land. De parallelle groei van datacenters, overigens op basis van groene energie, wordt vooral bedreigd door tekortschietende distributie daarvan. Om deze belemmering het hoofd te bieden is een gezamenlijke inzet van de MRA-gemeenten en de overheidsbedrijven Liander en TenneT noodzakelijk. In 2018 wordt nader onderzocht welke beleidsmatige en ruimtelijke mogelijkheden de MRA hiertoe ten dienste staan. Dit leidt tot een concreet handelingsperspectief voor zowel de MRA als geheel als de afzonderlijke gemeenten in de regio. Uit de studie bleek eveneens dat er behoefte bestaat aan monitoring van de datacenter industrie. In 2018 wordt nader onderzocht hoe dit vorm kan krijgen. Hierbij kan gedacht worden aan het monitoren van ruimtelijke en energetische ontwikkeling van de industrie, de meerwaarde van de industrie, de relatie tot ontwikkelingen in andere internationale regio's en/of een early warning system m.b.t. de ontwikkelde scenario's.

Totaal Platform Ruimte **€505.000**

Algemeen (in totaal €16.500 euro)

Er zijn een tweetal verbeteringen aan de MRA website nodig om de website nog beter bruikbaar te maken.

○ CMS voor projectenpagina's op de MRA Website	6.500
○ Grafisch en technisch ontwerp voor een aanklikbare kaart van de MRA deelregio's op de website:	10.000
Totaal Algemeen	€16.500